

ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

Відділення харчових технологій та ресторанного бізнесу
Циклова комісія харчових технологій та готельно-ресторанної справи

Бреславський Антон Максимович

КУРСОВА РОБОТА

ТУРИСТИЧНІ ПОСЛУГИ НА ІВАНО-ФРАНКІВЩИНІ: СУЧASNІ ТRENДI ТА МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ

Навчальна дисципліна «Дизайн та технологія надання туристичних послуг»

Ступінь освіти «фаховий молодший бакалавр»
Спеціальність 242 Туризм і рекреація, освітня програма «Туристичне
обслуговування», група ТР-22
Галузь знань 24 Сфера обслуговування

Керівник:
Гібкін Кирило Романович, викладач

Харків – 2023

ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ

Керівник

(підпис)

Кирило ГІБКІН

Робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач

(підпис)

Антон БРЕСЛАВСЬКИЙ

Підсумкова оцінка: _____ (літера / балів)

Члени комісії з захисту:

Кирило ГІБКІН

(підпис)

Наталя ВОЛЬФСОН-ГАРШИНА

(підпис)

ЗМІСТ

Вступ	4
1 Туристичний потенціал ареалу дестинації Івано-Франківщини	5
1.1 Географічне положення Івано-Франківщини	5
1.2 Туристичні ресурси та інфраструктура Івано-Франківщини	7
2 Проект інноваційного туру.....	13
2.1 Маршрут інноваційного туру	13
2.2 Програма інноваційного туру	22
Висновки	25
Список використаних джерел	26

Вступ

Актуальність теми «Туристичні послуги на Івано-Франківщині: сучасні тренди та можливості розвитку» надзвичайно важлива в сучасному контексті, оскільки туризм стає ключовим елементом соціально-економічного розвитку регіонів. Ось деякі аспекти, які можна врахувати при описі актуальності теми:

Економічний внесок туризму. Зростання туристичної привабливості Івано-Франківщини відображається на економічному становищі регіону. Туристичні послуги стають не лише джерелом доходу для місцевих підприємств, а й сприяють розвитку інфраструктури та створенню нових робочих місць.

Збереження культурної спадщини. Регіон, який активно розвиває туризм, надає можливість зберігання та презентації своєї унікальної культурної та історичної спадщини. Івано-Франківщина, багата на традиції та історичні пам'ятки, може використовувати туризм як інструмент для підтримки та просування своєї культурної ідентичності.

Взаємодія та культурний обмін. Туризм сприяє культурному обміну та взаєморозумінню між людьми різних регіонів та країн. Івано-Франківщина, яка пропонує різноманітні туристичні послуги, може стати платформою для культурного обміну та підтримки міжнародних відносин.

Екологічна стійкість. Розвиток екологічно стійкого туризму може сприяти збереженню природних резерватів та встановленню екологічних стандартів для туристичних послуг, що є актуальним в контексті сучасних екологічних проблем.

Інновації у галузі туризму. Вивчення сучасних трендів в туризмі на Івано-Франківщині дозволяє визначити можливості для інновацій та впровадження нових підходів до надання туристичних послуг.

Загальна актуальність цієї теми полягає в її потенціалі сприяти не лише розвитку туризму в конкретному регіоні, а й в загальному підвищенні економічного, культурного та екологічного рівня регіону.

1 Туристичний потенціал ареалу дестинації Івано-Франківщини

1.1 Географічне положення Івано-Франківщини

Івано-Франківська область (Прикарпаття, Івано-Франківщина, Франківщина, Станиславівщина) – область на заході України. Є однією з трьох областей історично-культурного регіону Галичина.

Один із найбільш густонаселених і давно освоєних регіонів України. У сьогоднішніх територіальних межах, Івано-Франківська область утворена 27 листопада 1939 року. Обласний центр – місто Івано-Франківськ.

Область знаходиться на заході України і межує з Львівською, Тернопільською, Чернівецькою та Закарпатською областями. На крайньому півдні Івано-Франківщини впродовж 50 км межа області є державним кордоном України з Румунією. Межа із Закарпаттям, що проходить Карпатським хребтом, протягом століть, до 1945 року, теж була кордоном – з Чехословаччиною, а пізніше з Угорщиною.

Область поділена на 6 районів. У області нараховується 15 міст, 24 селища міського типу, 804 сільських населених пунктів [1]. Територія області 13 928 км².

Івано-Франківська область розташована в географічному центрі Європи, на південному заході України, на стику двох великих природно-географічних підрозділів – Східноєвропейської рівнини та Східних Карпат.

Івано-Франківська область межує із Закарпатською, Львівською, Тернопільською та Чернівецькою областями України. На крайньому півдні має державний кордон протяжністю 50 км з Марамуреським повітом Республіки Румунія.

Площа області становить 13,9 тис. км², що становить 2,4 % площи території України й займає 22 місце серед інших областей держави. Найбільша область України — Одеська (33,3 тис. км²) більша за Івано-Франківську область майже у 2,4 рази.

Рисунок 1. – Географічне положення Івано-Франківської області [2]

Конфігурація площини області має ромбоподібну форму, діагоналі якого проходять з півночі на південь та з заходу на схід і мають приблизну довжину 200 і 150 кілометрів відповідно.

Територія області розташована на стику двох великих природно-географічних підрозділів Східноєвропейської рівнини та Карпат. Завдяки цьому область має різноманітний рельєф і поділяється на райони, які відмінні між собою геологічною будовою, різницею висот над рівнем моря і, відповідно, рослинним покровом та тваринним світом. Висота рельєфу зростає з північного сходу на південний захід з різницею висот від 230 до 2061 м над рівнем моря. За характером рельєфу область ділиться на три частини: рівнинну, передгірську (Передкарпаття) і гірську (Карпати).

Рівнинна частина знаходитьться на північному сході Івано-Франківської області і прилягає до Дністра. В її склад входить територія Опілля, яке розташоване на півночі області обабіч Дністра, та Покуття, яке розташоване в межиріччі Прута і Дністра та прилягає до Чернівецької області. Рівнинна частина Івано-Франківської області входить в Подільську височину Руської рівнини і Верхньодністровську улоговину. За ландшафтом переважає лісостеп, за формою — рівнинно-хвилястий (230—300 м) і горбисто-пасмовий (300—400 м). Тут знаходиться обласний центр — місто Івано-Франківськ (255 м над рівнем моря).

Передкарпаття є рівнинно-передгірською провінцією Українських Карпат. Передгірську (середнє передгір'я) частину складають горбисті передгір'я висотою 400—600 м. Передкарпаття відрізняється від прилеглого з північного сходу лісостепу підвищеною кількістю опадів, прохолоднішим кліматом і відповідно більшою зволоженістю. Тут формуються лісо-лучні ландшафти. На північному заході і південному сході у межах Передкарпаття вклинуються райони з лісо-лучно-степовими ландшафтами. Для Передкарпаття характерними є безстічні умови рельєфу, що обумовлюють поверхневе перезволоження.

Гірська частина області починається на південний захід від умовної, але достатньо чітко вираженої ізогіпси в 400 метрів. Крива ізогіпси проходить біля населених пунктів Болехів — Долина — Перегінське — Солотвин — Надвірна — Яблунів — Косів — Кути. Гірська частина області зайнята Східними Карпатами. Поперечними і поздовжніми долинами гори розділені на гірські масиви і пасма: Горгани, Покутсько-Буковинські Карпати, Чорногора, Гринява, Чивчини. В області є два гірських перевали — Вишківський і Яблуницький.

Найбільшу територію займають найбільш важко прохідні та розчленовані численними ущелинами гори Горгани; вони простягаються від Вишківського до Яблуницького перевалів. Найвища точка масиву — гора Велика Сивуля. На південь від Яблуницького перевалу, на межі з Закарпатською областю, простягнувся найвищий гірський масив Українських Карпат — Чорногора. Покутсько-Буковинські Карпати розташовані між Верховиною, Ворохтою, Косовим біля межі з Чернівецькою областю. На самому півдні області на кордоні з Румунією виділяють Чивчинські гори і трохи північно-східніше розташований Гринявський хребет. Чивчини і Гринява нижчі за абсолютною висотою і належать до ярусу карпатського середньогір'я.

В Чорногірському хребті підноситься найвища гора України — Говерла (2061 м). Після Говерли найбільші гірські вершини, які повністю розташовані в Івано-Франківській області: Піп Іван (2020 м), Ребра (2001 м), Велика Сивуля

(1836 м). Абсолютна більшість вершин Українських Карпат нижче 2000 м і лише на масиві Чорногора шість вершин мають більшу висоту, з яких, три повністю розташовані в Івано-Франківській області й одна, Бребенескул, на межі з Закарпатською областю. Кордон Івано-Франківської області і Закарпатської області, що проходить Чорногорським хребтом, містить одні з найвищих вершин Українських Карпат.

Українські Карпати відносяться до середньо-висотних гір, які не досягають лінії вічних снігів і не мають сучасних льодовиків. Снігова лінія в епоху останнього зледеніння знаходилась на висоті 1450—1550 м. Яскравими слідами давнього зледеніння є реліктові льодовикові форми на найвищих гірських масивах (Чорногора, Чивчини): цирки, троги, улоговини, конуси виносу, кари, морени. На дні льодовикових карів, на висоті 1450—1800 м, знаходяться карові озера. Реліктові льодовикові цирки та кари протилежних схилів масиву Чорногора не з'єдналися між собою своїми задніми стінками й не утворили, як це буває у високогірному альпійському рельєфі, гострих гребенів. Гострі гребені, іноді з карнізами, є тільки на відрогах вододільного хребта масиву, де зійшлися декілька сусідніх карів одного схилу. Прикладом цього є хребти Великі й Малі Кізли [3].

1.2 Туристичні та інфраструктурні ресурси Івано-Франківщини

Івано-Франківська область в Україні є привабливим регіоном для туристів завдяки своїй природній красі, історичним пам'яткам та розвиненій інфраструктурі.

Туристичні ресурси:

Івано-Франківська область розташована в Карпатах, що робить її ідеальним місцем для гірського туризму, велосипедних поїздок, гірських екскурсій та лижного відпочинку взимку.

Область має численні природні заповідники, включаючи Карпатський біосферний заповідник та заповідники в Національному природному парку «Горгани».

Карпатський біосферний заповідник (КБЗ) – це один із природних скарбів Івано-Франківської області та всієї України. Заповідник розташований в Карпатах, в західній частині України. Офіційно відкритий в 1968 році, він був внесений до списку світової спадщини ЮНЕСКО в 1992 році як частина програми «Людина та біосфера».

Основна мета Карпатського біосферного заповідника – зберегти унікальний біологічну різноманітність і природні екосистеми Карпат. Заповідник охоплює площа близько 50 000 гектарів і включає в себе різноманітні природні зони, включаючи гірські ліси, високогірні пасовища, гори, річки і озера.

Національний природний парк «Горгани» – це один з природних резерватів Івано-Франківської області, розташований в Карпатах, на заході України. Парк був створений для збереження природної краси та багатства Карпатських гір, біологічну різноманітності та унікальних природних екосистем. Офіційно відкритий у 1996 році, парк займає площа понад 50 000 гектарів.

Велика кількість старовинних замків, церков, палаців та музеїв, включаючи Замок Потоцьких у Івано-Франківську та Замок Нижній в Кременці.

Замок Потоцьких – це історична архітектурна пам'ятка, яка розташована в місті Івано-Франківськ, Івано-Франківська область, Україна. Цей замок є однією з видатних пам'яток архітектури у місті та включений до списку національних культурних спадків України.

Замок Нижній (також відомий як Кременецький замок) – історична архітектурна пам'ятка, яка розташована в місті Кременець, Івано-Франківська область, Україна. Цей замок є однією з ключових архітектурних та історичних пам'яток міста та регіону.

Область має багатий різноманітний склад населення, що призводить до різноманітності етнічних фестивалів, які відзначаються танцями, музигою та мистецтвом різних народів. Регіон славиться святами, які відзначають традиції та культуру.

Фестиваль Гуцульської культури – це важливий культурний захід, який відбувається в Івано-Франківській області, Україна, і є однією з найвизначніших подій, що привертає увагу до багатої гуцульської спадщини та традицій Карпатського регіону. Фестиваль проводиться з метою збереження та популяризації культурної спадщини гуцулів, їхньої музики, танців, ремесел, гастрономії та звичаїв.

Мистецький фестиваль *Via Sacratia* у Верховині, який збирає непогану компанію зірок української літератури, музики та театру.

Щорічний фестиваль електронної музики та сучасного мистецтва *Detalizaція*. Ця подія є справою рук проекту *Detali*, який вже не перший рік організовує в місті вечірки та рейви.

Область славиться своєю літературною спадщиною, зокрема пов'язаною з Іваном Франком, Лесею Українкою та іншими письменниками. Домуся в Яремче та інші літературні музеї приваблюють поціновувачів культури.

Івано-Франківська область славиться своєю виноробною галуззю. Ви можете відвідати виноградники, побачити винні погреби та скуштувати місцеві вина.

Зимові види спорту, такі як гірськолижний спорт та сноубординг, популярні в Карпатах, а також є можливості для туризму, велоспорту та водних видів спорту. Можливості для парапланеризму, каякінгу, рапід-десанту та інших видів активного відпочинку в природному середовищі.

Інфраструктурні ресурси:

Транспортна інфраструктура. Зручний доступ до області завдяки залізничним та автомобільним маршрутам, а також аеропорту Івано-Франківська.

Івано-Франківськ та інші міста області пропонують різні варіанти розміщення для туристів, включаючи готелі, курортні комплекси та приватні гостинні будинки.

Буковель (Bukovel) – всесезонний курорт у серці Карпат, один з найбільших гірськолижних курортів східної Європи. Курорт розташований в Україні в Карпатах на території села Поляниця, біля підніжжя гори Буковель на висоті 920 метрів над рівнем моря. Найвища точка курорту – г. Довга – 1372 м. Зимовий сезон може тривати з грудня до квітня.

Буковель розташований на п'яти горах: Довга (1372 м), Буковель (1127 м), Бульчиньоха (1455 м), Бабин Погар (1180 м), Чорна Клева (1241 м). Завдяки

цьому курорт має більш ніж 75 км трас всіх рівнів складності. Траси проходять на спеціально підготовлених схилах із трав'яною основою. Всі обладнані сніговими гарматами та захищені від прямого сонячного проміння. Траси готовують для катання спеціальною снігонапилювальною та сніготрамбувальною технікою. Освітлення 7 трас дозволяє кататися й у вечірній період [4].

Курорт активно розвивається – постійно ведуться роботи з розширення інфраструктури та прокладення нових лижних трас, більша частина будівель була збудована в останні кілька років. Майстер план розвитку Буковелю передбачає установку 26 великих витягів із сумарною продуктивністю 57000 осіб на годину і будівництво трас загальною площею 379 гектарів, що дозволить комфортно вмістити 19500 туристів одночасно. Після завершення п'ятого, остаточного етапу будівництва курорт буде мати 118 кілометрів гірськолижних трас, що дозволить курорту увійти до числа 50-ти найбільших гірськолижних курортів світу.

Спа-готель MARION із рестораном, сезонним відкритим плавальним басейном, терасою та безкоштовною власною парковкою розташований у Буковелі, за 42 км від гори Говерла. Помешкання розміщене в районі Поляниця. До послуг гостей хамам. Гості можуть відвідати оздоровчий спа-центр із критим басейном, сауною та гідромасажною ванною, а також бар.

Цей готель розташований в оточенні Карпатських гір у мальовничому містечку Яремче. До послуг гостей спа-готелю Romantik безкоштовний Wi-Fi і критий та відкритий плавальні басейни. Класичні номери готелю з килимовим покриттям зі смаком оформлено у теплих тонах. У кожному помешканні є телевізор із плоским екраном, міні-бар і балкон. У ресторані спа-готелю Romantik подають страви української та європейської кухонь. Напої можна замовити в лобі-барі.

Апарт-готель Rest&Ski розташований на курорті Буковель, за 43 км від гори Говерла. До послуг гостей ресторан і оздоровчий спа-центр із басейном на даху, сауною та гідромасажною ванною. На території облаштовано власну парковку та надається безкоштовний Wi-Fi.

Спа-готель "Ганц" із баром і терасою розташований у центрі Буковеля, лише за 10 метрів від гірськолижного підйомника "Буковель-5". У готелі є критий плавальний басейн, цілодобова стійка реєстрації гостей і надається безкоштовний Wi-Fi.

Готель Ribas Kargraty розташований на курорті Буковель. До послуг гостей ресторан, бар і тераса. Гостям також пропонують обслуговування номерів і безкоштовний Wi-Fi. Стійка реєстрації працює вдень і вночі.

Готель "У Борисовича" з терасою, рестораном, баром і безкоштовною власною парковкою розташований у селі Поляниця, за 37 км від гори Говерла. До послуг гостей готелю критий басейн, сауна та цілодобова стійка реєстрації.

Апартаменти та шале Mountain Residence розташовані в Буковелі. До послуг гостей безкоштовний Wi-Fi, телевізор із плоским екраном і басейн на даху. Гостям надається прямий доступ до лижних схилів. На території облаштовано власну парковку.

Готель Clubhouse розташований в Івано-Франківську. До послуг гостей спільній лаунж, тераса, бар і безкоштовний Wi-Fi на всій території. У

помешканні працює цілодобова стійка реєстрації та здійснюється обслуговування номерів.

Готельно-ресторанний комплекс Silver із баром розташований в Івано-Франківську. Стійка реєстрації працює цілодобово. До послуг гостей ресторан і безкоштовний Wi-Fi на всій території. Здійснюється обслуговування номерів. На території облаштовано безкоштовну власну парковку.

Гранд-готель «Роксолана» з баром розташований в Івано-Франківську. На території працює ресторан і цілодобова стійка реєстрації, а також надається безкоштовний Wi-Fi. Здійснюється обслуговування номерів. До послуг гостей оздоровчий спа-центр із терасою, критим басейном і фітнес-центром, а також сауна.

Шале Residence із рестораном, спільним лаунжем, терасою та безкоштовною власною парковкою розташоване в селі Татарів, за 28 км від гори Говерла. Стійка реєстрації гостей працює цілодобово. Здійснюється обслуговування номерів. Гости можуть користуватися безкоштовним Wi-Fi. Також надається трансфер з/до аеропорту.

Вілла «Затишна» розташована в селі Микуличин, за 35 км від гори Говерла. До послуг гостей сезонний відкритий басейн, безкоштовна власна парковка, спільний лаунж і тераса. У помешканні можна забронювати сімейні номери. Для дітей облаштовано ігровий майданчик. У помешканні працює цілодобова стійка реєстрації та надається трансфер з/до аеропорту.

Гостинний будинок «Ластівка» розташований у селі Яблуниця, за 29 км від гори Говерла. До послуг гостей тераса, безкоштовна власна парковка, ресторан і бар. У помешканні можна забронювати сімейні номери. На території облаштовано дитячий майданчик. Стійка реєстрації працює цілодобово. Гостям надаються послуги трансферу.

Міні-готель «Грибова хата» з рестораном, баром, терасою та безкоштовною власною парковкою розташований на території гірськолижного курорту Буковель, за 42 км від гори Говерла. Гости можуть замовити обслуговуванням номерів і скористатися послугами няні.

Міні-готель «Гуцульська родзинка» розташований поруч із пляжем у місті Яремче. До послуг гостей ресторан. Здійснюється обслуговування номерів. Гости можуть відпочити на терасі та скористатися безкоштовним Wi-Fi. Автомобіль можна залишити на безкоштовній власній парковці.

Міні-готель Den House розташований у селі Мислівка. До послуг гостей сад, тераса, бар і безкоштовний Wi-Fi на всій території. З вікон відкривається вид на гори [5].

Ресторани та кафе. Традиційні страви Карпатського регіону, такі як бинош, ковбаси, мед та місцеві сири, роблять область привабливою для гурманів.

У самому центрі Івано-Франківська гостей зустрічає кафе-магазин «Mondays». У меню акцент зроблено на здоровому харчуванні. Страви в кафе готують з натуральних органічних продуктів, а в випічці не використовують цукор, борошно та різні ароматизатори. Гости «Mondays» можуть замовити закуски, салати, супи, три види хумусу, основні страви, цукерки й живі десерти власного приготування. У ранковий час у кафе готують різні варіанти комплексних сніданків.

У самому серці Івано-Франківська, навпроти лялькового театру на вулиці Незалежності, розташована затишна кав'ярня «Кімбо». У розпорядженні гостей два зали, які оформлені в старовинному етнічному стилі. У меню представлені традиційні європейські та італійські страви. Акцент зроблений на комплексних сніданках і фірмових десертах. У карті напоїв великий вибір кавових міксів, різних сортів кави та чаю. Розташування кав'ярні дозволяє гостям через вікна спостерігати за виступами музикантів, вогняними шоу на вулиці.

Кав'ярня «Кава Станіслава» розташована на вулиці Пилипа Орлика та пропонує своїм гостям широкий асортимент різних сортів кави з усього світу. Тут відвідувачі можуть скуштувати різноманітні кавові мікси, купити вподобаний сорт кавових зерен, а також придбати кавове обладнання і всілякі кавові аксесуари.

У самому центрі Івано-Франківська розташований сімейний ресторан «Фамілія». Інтер'єр оформленний у стилі сучасної класики – світлі меблі, різьблені дерев'яні перегородки, строкаті абажури й жива зелень. Меню містить популярні європейські, східні та українські страви. Для маленьких відвідувачів розроблена спеціальна десертна карта. Є окреме гриль-меню. До страв пропонується вишукана карта вин.

Ресторан «Україночка» має в своєму розпорядженні просторий основний зал і бенкетний зал, який вміщує до 250 персон. Крім того, є барна зона. Елегантний інтер'єр закладу витриманий у сучасному стилі й оформленний у пастельних відтінках. Гостей пригощають традиційними стравами української кухні. Фірмові страви – домашні ковбаски та копченості, фарширована качка і риба, запечена свиняча нога. Вечорами грають живу музику. Є літня тераса.

У центральній частині Івано-Франківська, на вулиці Богдана Хмельницького, розташований ресторан «Глорія». У складі закладу просторий основний зал і два бенкетні зали. Елегантний інтер'єр оформленний у стилі сучасної класики – сіро-біла палітра, лаконічні меблі, дорогий текстиль, біlosніжні скатертини, живі квіти. В основі меню представлені традиційні страви європейської та української кухонь. У ресторані часто відбуваються весілля, бенкети, тематичні вечірки. Є спеціально обладнана дитяча ігрова кімната.

Напроти міської Ратуші розташований вишуканий ресторан «Франко». У розпорядженні гостей чотири зали, оформлені в тематичному європейському стилі: «Нижній зал» з розписами на склепіннях, «Бізнес зал», затишна «Бібліотека» та «Білий зал». Меню складається з класичних європейських і автентичних страв прикарпатської кухні, приготованих на основі органічних продуктів. Коронна страва – фуа-гра з грушою. В алкогольній карті представлені ексклюзивні європейські марки вин.

На території Сріблястих водоспадів у центрі села Шешори знаходиться ресторан «Аркан». Дворівневий заклад складається з основного і бенкетного залів, а також відкритих терас над водою з видом на гірську річку. Гостей пригощають традиційними українськими та гуцульськими стравами, серед яких фірмові: смажена карпатська форель з білими грибами, деруни, банош, шашлик. Вечорами відвідувачі можуть насолодитися живою музикою.

У самому центрі Івано-Франківська розташований антикварний ресторан «Шпіндель». Інтер'єр оформленний у старовинному стилі та доповнений

колекцією антикваріату: понад 30 годинників, найстаріші з яких датовані серединою тринадцятого століття, 15 барометрів, касові апарати, старовинні картини. У меню представлені автентичні карпатські страви. У карті напоїв є фірмова кава, яку варять на найстарішому кавовому апараті.

На площі Ринок розташований торговий центр «Легенда», верхній поверх якого займає панорамний ресторан з однайменною назвою. Гостям представлені класичні страви європейської кухні. Акцент зроблений на авторських десертах. Вечорами відвідувачі можуть насолодитися живою музикою у виконанні саксофоніста. Основний зал оформленний у стилі сучасної класики, з літнього майданчика відкривається мальовничий вид на центр міста.

У самому центрі Івано-Франківська, на вулиці Незалежності, розташований латиноамериканський ресторан «Azteca». У меню представлені традиційні страви мексиканської, а також італійської та української кулінарії. В інтер'єрі переважає оздоблення натуральним деревом, на стінах безліч картин із зображенням стародавніх індіанських цивілізацій. Регулярно в ресторані проходять тематичні вечірки, спортивні трансляції, дитячі дні й вечори класичної музики.

У самому серці Івано-Франківська, поряд з центральним фонтаном на вулиці Льва Бачинського, гостей зустрічає андерграунд паб «Grot». Інтер'єр закладу, який міститься в підвальному приміщенні, оформленний у стилі старовинних європейських пабів з оздoboю з дикого каменю, м'яким освітленням і масивними дерев'яними меблями. У розпорядженні гостей кілька залів, а також літня веранда. У пабі представлена асортимент фірмового клубного кегового пива.

На перетині вулиць Гетьмана Мазепи та Бельведерської розташована кав'яння-кондитерська «Profiterole». Заклад спеціалізується на приготуванні солодощів на основі класичних французьких рецептів і натуральних продуктів. У меню асортимент макаронс, а також шарлотка, фірмові профітроли, тарти й муси. У карті напоїв великий вибір кавових коктейлів на основі моносортів кави, які поставляються з плантацій Колумбії, Мексики, Бразилії, Коста-Рики та Гватемали.

Сендвіч-паб «Кружало» розташований у центрі Коломиї. Гостям представлений асортимент популярних європейських страв. Фірмові частування: сендвічі, домашні ковбаски. У барі пригощають свіжим розливним пивом. Регулярно у закладі проходять трансляції спортивних подій. Для маленьких гостей на вихідних транслюють мультфільми.

У центрі міста Калуш знаходиться паб «Maxwell Pub». Інтер'єр чотирьох залів витриманий у класичному британському стилі. Меню складається з європейської та української кухонь. Акцент зроблений на м'ясних і рибних закусках до пива. Є розділ з асортиментом снеків власного приготування. У барі пригощають різними сортами європейського розливного пива. У пабі є два концертні майданчики. Регулярно в «Maxwell Pub» проходять виступи музичних груп, тематичні вечірки та конкурси.

У самому серці Карпат, на території курортного комплексу «Ворота Карпат», розташований однойменний ресторан. Дворівневий заклад складається з трьох просторих залів, оформленіх у традиційному гуцульському стилі. Гостям

готують традиційні українські страви з натуральних і свіжих продуктів. Для маленьких гостей передбачений ігровий куточек.

Кафе-суші-бар мережі «Happy Sushi» зустрічає своїх гостей на вулиці Вовчинецькій, на території торгового центру «Метро», в Івано-Франківську. У меню представлено широкий асортимент популярних страв японської та паназіатської кухонь. Кухарі готують страви з натуральних свіжих продуктів. Гості можуть замовити гункани, нігорі, макі, роли, супи, салати, гарячі страви, якіторі, пивні закуски, соуси й десерти.

До складу гірськолижного комплексу «Буковель» входить фешенебельний ресторан «Lucky Bull». Дизайнерський інтер'єр закладу доповнений натуральними матеріалами й ультрасучасними меблями. У меню паназійська кухня. Гостям пропонують класичні та альтернативні стейки й рибу, приготовані на деревовугільному Robata Grill, пряні азіатські супи, страви WOK-меню, а також частування в стилі фьюжн ніккей. У барі представлена ексклюзивні коктейлі на основі імбиру, лемонграсу, юзу і кокосового молока.

«Filvarok» – це мережа ресторанів західно-української етнічної кухні, які розмістилися на території туристичного комплексу «Буковель». Заклади працюють у форматі ресторанів швидкого обслуговування. В основі меню гостям представлені класичні українські та автентичні гуцульські страви, які кухарі ресторанів готують за традиційними рецептами зі свіжих, натуральних локальних продуктів. З-поміж фірмових позицій меню виділяють: закарпатський банош, який подають зі шкварками й бринзою, вареники.

Недалеко від Карпатського заповідника та центру Яремчі розташований ресторан-колоїба «Ведмежа гора». У меню європейська та українська кухні. Фірмові страви: салат «Грилевий», куряче філе з грибами у вершково-сирному соусі, свинячі ребра в пиві з медом по-козацьки, кролик, запечений з білими грибами, форель, фарширована по-королівськи, порося запечене на дровах. Інтер'єр оформленний у традиційному гуцульському стилі [6].

2 Проект іноваційного туру по Івано-Франківщині

2.1 Маршрут іноваційного туру

Івано-Франківськ – Вигода – Старий Угринів – Верховина – Яремче – Буковель – Рогатин – Чесники – Коломия – Пістинь – Шешори.

Найбільше місто на Прикарпатті - назване на честь відомого митця та громадського й політичного діяча Івана Яковича Франка. Воно таке компактне, що аж здається ляльковим. Роком заснування міста вважають 1662, але насправді достеменно не відома дата злиття поселень Заболоття та Княгинина в одне місто. Насправді в 1662 році тодішній Станиславів отримав Магдебурзьке право.

Унікальною є франківська Ратуша, вона єдина в Європі має шоломоподібний купол, який до того ж позолочений, а ще це одна з небагатьох споруд на території України у стилі функціоналізму.

На сьогодні у середині міської ратуші розташований Краєзнавчий музей. Тут представлені такі експозиції, як нумізматична, археологічна, етнографічна, філателістична, палеонтологічна. Особливо гарна колекція етнографічного

матеріалу, можна порівняти одяг, прикраси та предмети побуду українців із різних куточків Прикарпаття.

За кілька метрів від ратуші туристів чекає неочікувана зустріч – поміж будинками постає величний Вірменський собор. Храм є пам'яткою архітектури національного значення. Церкву збудувала вірменська громада у середині 18 століття, на місці дерев'яної, де знаходилася чудотворна ікона Діви Марії. Собор виконаний у стилі бароко. Інтер'єр храму прикрашений скульптурами та фресками, які створили живописці Ян Солецький та Матвій Полейовський.

Ще одна візитівка Івано-Франківська - Австрійська дирекція залізниці. Станіслав (стара назва міста) мав честь бути центром регіональної дирекції залізниці Австро-Угорської імперії. Місто мало вигравне географічне розташування і стало центром у 1882 році, останнє слово було за директором державних залізниць країни – Леоном фон Білінських. Внаслідок цього було зведено будівлю австрійської дирекції залізниці, головним архітектором якої виступив Ернст Баудіш. Споруда збудована у стилі еклектики і милує своїм зовнішнім виглядом як гостей, так і жителів міста. Оздобленням інтер'єру та екстер'єру займалися львів'яни Петро Герасимович, Станіслав Левандовський, Райхель і Пельц.

Наступна цікава пам'ятка Івано-Франківська – греко-католицький собору. У минулому костел, який збудований на кошти Вікторії Лещинської, дружини Йосипа Потоцького, був єзуїтським, а у 1849 році храм стає греко-католицьким і отримує нову назву – собор Святого Воскресіння Христового. Церква споруджена у стилі австро-баварського бароко з елементу класицизму. Інтер'єр собору багатий і разом з тим витриманий, нема нічого зайвого, все продумано до дрібниць.

Також гарним місцем перепочинку є невеличкий сквер Міцкевича, який розташований на однойменній площі. Тут знаходиться пам'ятник відому му польському поету Адаму Міцкевичу, він не бував у місті, але на честь нього у 1870-х роках виникла площа. Цікавим є те, що з того часу назва не змінювалася. У сквері завжди акуратно насаджені квіти, проводяться різні культурні заходи, зокрема День вуличної музики. Також франківці полюбляють робити арт-інсталяції у сквері Міцкевича.

І нарешті Бастіон – це фортечна галерея, яка збудована біля залишків старовинного муру Станіславського замку. Фортеця була збудована у 1662 році на замовлення Андрія Потоцького. Архітектори бастіону вдало поєднали рештки оборонної споруди із новим комплексом, який виник у 2002 році. Бастіон включає в себе терасу для прогулянок та галерею. А в самій галереї розташовані магазини сувенірів, одягу, парфумів, а також кафе, ресторан, галерея сучасного мистецтва «Арт на Мур».

Вигода - селище міського типу в Україні, Івано-Франківської області. Історія Вигоди починається від доісторичного періоду та часу виникнення Карпат. Є кілька причин поїхати. Там збереглася унікальна для України вузькоколійна залізниця, і нею ходить екскурсійний потяг – «Карпатський трамвай». Там знаходиться особливий музей «Центр спадщини Вигодської вузькоколійки». Створений за підтримки Євросоюзу в рамках ініціативи «Карпатські вузькоколійки», за кілька років він оздобився інфраструктурою, став

візит-центром краю і виконує функцію туристичного роздоріжжя. Плюс гори на віддалі витягнутої руки, ріка Мізунька з водоспадами, мінеральні джерела.

«Центр спадщини Вигодської вузькоколійки» виглядає одночасно давнім і новим. Так і є: це найстаріший будинок селища Вигода, пам'ятка 1885 року, колишня резиденція австрійського барона Леопольда Поппера фон Подрагі, власника місцевих лісів, засновника першого вигодського тартака (лісопильні) та першої у Карпатах вузькоколійної залізниці. Колію збудували вздовж річок Свічі і Мізуньки вглиб гір у 1890 році – щоби рубати і возити ліс. Спочатку вагони і платформи тягали коні, пізніше їх замінив паровоз.

На території центру існує музей, експозиція якого оригінальна і багато в чому не очікувана, інтерактивна – експонати не просто щось показують чи про щось розповідають, а роблять це у формі ігор, завдань, до яких треба знайти відповіді, з ними треба взаємодіяти. Зали, відповідно до своїх тем, різняться ще й світлом і перегукуються з пам'ятками історії і природи, які можна бачити з «Карпатського трамваю». Наприклад, реліктове болото Ширковець тут подане як «Казкове болото», в якому можна відчиняти віконечка і знаходити «казкові» рослини з Червоної книги.

Карпатський Трамвайчик – по суті міні-потяг, який їде по вузькоколійній лінії шириною всього 70 см. Складається з паровозика, двох вагончиків і відкритої платформи. До речі, в Європі вузькоколійні маршрути дуже люблять туристи. А це значить, що нам, українцям, пощастило мати у себе такий раритетний вид екскурсійного транспорту.

Додаткові можливості відпочинку у Вигоді і довкола забезпечує кластер сільського туризму «Бойківський колорит». Він об'єднує понад 20 підприємців зі сфери гостинності.

Кластер пропонує розміщення в місцевих садибах та створив програму, що може затримати туристів до 5 днів: відвідування «Центру спадщини Вигодської вузькоколійки», подорож вузькоколійкою «Карпатський трамвай», дегустаційний екскурс у медоварню «Чорна бджола» у Вигоді, відвідування овечої ферми із сироварнею «Дубовий Кут» у селі Новий Мізунь, «Доброї» еко-ферми свійських тварин та еко-ферми «Вікінги Карпат».

Старий Угринів - село Калуського району Івано-Франківської області на берегах річки Бережниця. Щодо походження назви села існують різні гіпотези. Одна з них пов'язує назву села з іменем його легендарного засновника Гриня. Прикметник «старий» додався до назви нібито тоді, коли від старого Гриня відокремився його середуший син, з яким ним пов'язують появу Середнього Угринова. Інша думка пов'язує походження назви Старого Угринова із угорцям. Першими поселенцями були прибульці з підвладних на той час Угорщині територій, однак аж ніяк не власне угри.

Прикарпатське село Старий Угринів – місце, де народився Степан Бандера 109 років тому. На території музеїного комплексу відвідувачів одразу вражає п'ятирівнева біла будівля, яка, на перший погляд, зовсім не вписується у сільський ландшафт. Проте архітектор Олег Козак мав особливий задум. З висоти ця споруда нагадує птаха, що розправив крила, або ж пропор, розвіяній вітром у небесах. На території музеїного комплексу стоїть бронзовий пам'ятник Степанові Бандері на повний зріст.

Верховина – селище міського типу в Івано-Франківській області, розташоване на висоті 620 м над рівнем моря, на березі річки Чорний Черемош, за 150 км від Івано-Франківська. Назву Верховина запропонували через безліч верхів, якими оточене селище - коли дивитися з висоти, то поселення насправді нагадує чашу, тобто знаходиться в умовній ямі, оточеною верхами та горами. Верховина є центром гуцульської культури.

Верховинщина – край, багатий на смерекові ліси, традиції і талановитих людей. Завдяки великій кількості музеїв тут на власні очі можна побачити, як жили гуцули у давнину, що їли і чим займалися. На любителів туризму чекають таємничі Писаний Камінь, Піп Іван та озеро Марічейка. А починаючи від смт. Верховини, мандрівника буде супроводжувати Чорний Черемош.

Річку Черемош називають душою Карпат. Її довжина сягає 87 км. Води Білого Черемоша, якщо на них дивитися знизу вверх, і справді набувають білого кольору. А Чорний Черемош, протікаючи поміж горами, насичується кальцієм, тому вода стає темнішою. Вся ця річка розміщена на території Верховинського району, беручи початок з джерел у Чивчинських горах на висоті 1680 метрів над рівнем моря. Гуцули називають Черемош вірним сином Карпат, який, народившись у горах, тут живе і тут помирає, впадаючи у Прut.

Писаний Камінь – одне з найзагадковіших місць Верховинщини, розташоване на висоті близько 1000 метрів над рівнем моря. Комплекс скель висотою від 2-х до 20-ти метрів містить наскельні зображення, найдавніші з яких відносять до часів Київської Русі. За деякими легендами, тут було язичницьке капище: дев'ять круглих кам'яних виїмок збереглись і донині. Назву свою Писаний Камінь отримав від петрогліфів – висічених пращурами зображень на камені. Писаний Камінь відкриває чудову панораму на вершини та гірські хребти Чорногори, Чивчини, Гриняви, полонини та смерекові ліси.

Високогірне озеро Марічейка неймовірної краси лежить вище від Верховини, на висоті 1510 метрів над рівнем моря. За легендою, водойма утворилася зі сліз чабана Івана, який тужив за загиблою коханою Марічкою, проте вода в ньому прісна, а не солона. Довкола озера стоїть тихий ялиновий ліс і зарості гірської сосни, а озеро часто поростає осокою. Площа дзеркала вільної води понад 10 тис. кв. м, але її глибина не перевищує 80 сантиметрів. Добре видно рівне замулене дно.

Від Марічейки можна піднятися на гору Піп Іван Чорногірський (2028 м). Тут стоїть кам'яна обсерваторія, в якій колись постійно проживали та працювали люди. Це найвище розташована споруда в Україні. Камінь для будівництва на вершину везли кіньми, а інколи несли і на спинах. Стіни, утеплені поміж камінням прошарком просмоленого корка, сягають півтора метра у товщину. Будівля мала п'ять поверхів і величезний мідний купол, який нагору доставляли по частинах, найбільша з яких важила 950 кг. Зараз в обсерваторії проводяться реставраційні роботи, працює Чорногірський гірський пошуково-рятувальний пост.

Верховина дуже багата на музеї: тут тобі й про побут розкажуть, й про багатьох культурних діячів.

Хата-музей кінофільму «Тіні забутих предків», у якій також жив Сергій Параджанов. Там можна дізнатися й про самого режисера, і про його роботу, у кімнатах є багато експонатів, що так чи інакше пов'язані з фільмом.

Музей народних інструментів імені Романа Кумлика – це справжня знахідка для поціновувачів музичних інструментів. У колекції зібрано не лише старовинні інструменти, а й побутові речі, які автор збирав протягом 30 років.

Музей «У трембітаря» розповість про гуцульський побут та мистецтво цього краю. Тут можна також дізнатися про традиційні обряди та звичаї верховинців.

Яремче - місто в Україні, в Надвірнянському районі Івано-Франківської області. Розміщене на річці Прут. Яремче - кліматичний курорт і центр «зеленого» туризму Прикарпаття та цілої Гуцульщини.

Головною визначеною пам'яткою Яремче, його «візитівкою» є каскадний, повноводний водоспад Пробій, розташований в самому «серці» міста. Води річки Прут з величезною силою перекочуються по кам'яних брилах і з гуркотом падають вниз з восьмиметрової висоти. Відпочинок в Яремче влітку, звичайно не обійтися без споглядання цього природнього дива. До водоспаду Пробій можна спуститися з боку сувенірного ринку. Над ним побудований пішохідний міст, завдяки яким туристи милуються природною пам'яткою з двадцятиметрової висоти.

На лівий берег Прута можна також дістатися, скориставшись підвісною канатною переправою. Від водоспаду Пробій, вгору, на хребет Явірник веде маркований туристичний маршрут. Відвідавши місцеву пам'ятку, туристи зможуть зробити пам'ятні фотознімки на тлі найкрасивіших скель, одягнувшись в традиційні костюми гуцульського краю.

Неподалік від водоспаду Пробій функціонує популярний в українських Карпатах базар-ярмарок сувенірної продукції. Водоспад Пробій є кінцевим пунктом відомого сорока кілометрового маршруту рафтингістів. Коли в Пруті спостерігається високий рівень води, сміливці здійснюють спуск з Ворохти в Яремче на байдарках.

Туристи, приїхавши на відпочинок в Яремче, можуть відвідати унікальну пам'ятку, розташовану на західному схилі гірського масиву маковиця на правому березі Прута - оголені «Готичні складки» або «Скелю Слон». Структура складок у багатьох людей асоціюється з готичною архітектурою (звідси і пішла назва природної пам'ятки). Флішові (шаруваті) виходи гірських порід (осадового походження) здалеку нагадують силует слона, що характеризується гігантськими розмірами. Вчені припускають, що Яремчанські складки утворилися в міоценовий період. Також є версія, що природне диво виникло приблизно 60-75 мільйонів років тому.

Також туристи в Яремче можуть відправитися до унікальної пам'ятки Івано-Франківщини-релігійного центру, православного, чоловічого монастиря під назвою Манявський скит, заснованого в селі Манява в 1611-му році ченцями-послушниками, в тому числі Іовом Княгиницьким. Монастир був чинним аж до 1785-ого року. Святиня красується на височині і своїм зовнішнім виглядом частково нагадує фортецю з могутніми стінами. Монастир у народі називають українським Афоном. Манявський скит оповитий легендами. Існує переказ, що в XIII столітті в дану місцевість прийшли ченці, що рятувалися від татарських набігів. Вони зупинилися біля каменю величезних розмірів, з якого било джерело, щоб вгамувати спрагу.

Смак води в ньому дуже нагадував священні води Афона. Тому монахи прийняли рішення влаштуватися в даному краї, а камінь став називатися «блаженним». Інша легенда свідчить, що на території монастиря були поховані український гетьман Іван Виговський і його дружина Ольга. Манявський скит славиться своїм унікальним Богородчанським іконостасом, який датується XVII сторіччям. Над ним свого часу працював художник Іов Кондзелевич. В православному монастирі також можна побачити ікону Богородиці під назвою «Ігуменя Манявська», чудотворну ікону Богородиці Одигітрії, датовану XVIII століттям, надгробну плиту з могил Іова і Феодосія, що були першими ігуменами скиту.

В Яремче, на березі річки Жонка, на території Карпатського природного національного парку, знаходиться цікава, улюблена туристами, пам'ятка – парк-музей «Карпати в мініатюрі». Відвідавши його, гість зможе споглядати: точно відтворені, крихітні макети пам'ятників архітектури, об'єктів культурної спадщини гірського краю – релігійні споруди, церкви, монастири природні пам'ятки в мініатюрі. Гості зможуть вивчити географію, історію українських Карпат, побачити реалістичну копію, нині діючої, залізниці, легендарні віадуки (кам'яні мости) Ворохти, тунель, залізничну станцію в населеному пункті Татарові (в мініатюрі).

Буковель (Bukovel) - всесезонний курорт у серці Карпат, один з найбільших гірськолижних курортів східної Європи. Курорт розташований в Україні в Карпатах на території села Поляниця, біля підніжжя гори Буковель на висоті 920 метрів над рівнем моря. Найвища точка курорту – г. Довга - 1372 м. Зимовий сезон може тривати з грудня до квітня.

Курорт розташований неподалік від села Поляниця Івано-Франківської області, за 30 км від міста Яремче і за 100 кілометрів на південний захід від міста Івано-Франківськ. Буковель розташований на п'яти горах: Буковель (1127 м), Бульчиньоха (1455 м, Буковель освоїв висоту 1150 м), Довга (1373 м), Бабин Погар (1 180 м), Чорна Клева (1 241 м). Також Буковель розташований на території басейну р. Прутєць Яблуницький, лівої притоки р. Прут. На р. Гнилиця у 2012 році збудовано штучну водойму, найбільше штучне озеро в Україні - Озеро Молодості, площею 6,8 га.

Гірськолижна та сноуборд школа «Буковель» була заснована у 2001 р. менеджерами гірськолижного курорту «Буковель» і тренерами з гірськолижного спорту та сноубордингу. Діяльність школи спрямована на навчання людей всіх вікових категорій, підготовку професійних спортсменів, пропаганду здорового способу життя та гірсько-лижного спорту.

VODA day & night club в Буковелі – це комплекс розваг і послуг. Влітку приймає до 1500 відвідувачів, які відпочивають на шезлонгах на березі озера, в надувному аквапарку, в релакс-зоні та біля великого басейну. Також, окрім денного відпочинку, гості можуть розважитися під нічні шоу-програми та виступи артистів із унікальної сцени на воді.

У зиму працює релакс-зона, що вміщає до 200 людей. Гостям пропонується цілий комплекс послуг: римська парна, середземноморська сауна та фінська сауна з можливістю регулювання вологості, яка зроблена з канадського кедра, що володіє цілющою силою та природним чудесним

ароматом. Крім того, для покращення імунітету та позбавлення від низки недуг можна відвідати соляну печеру.

Рогатин наряду з Коломисю і Галичем – одне із найприємніших і найзатишніших містечок Прикарпаття. Хоча, називати цей регіон Прикарпаттям не зовсім вірно: Рогатинщина входить до етнографічного регіону з назвою Опілля.

Для туриста Рогатин – райське містечко: дві дерев'яні церкви, одна з них – просто еталон галицького дерев'яного храму, стара оборонна церква, готично-ренесансно-барочний костел, синагога, сецесійна забудова центру.

А ще Рогатин – це батьківщина Роксолані! Вперше містечко на річці Гнила Липа згадується 1184 року у літопису польського хроніста М.Кромера. Назву майбутньому місту дав олень, точніше, його великі роги, за допомогою яких він вивів з лісу дружину князя Ярослава Осмомисла, яка заблукала тут під час полювання. У 1415 році Рогатин отримав Магдебурзьке право. Центральна площа носить назву найвідомішої уродженки міста – Роксолани (Насті Лісовської). Легендарна донька руського священика, а в майбутньому – дружина турецького султана Сулеймана Пишного фактично керувала всією Османською імперією. В центрі майдану у 1999 році Роксолані споруджено пам'ятник.

На східному боці площи Роксолани знаходиться Миколаївський костел – домінанта центральної площині всього середмістя. Храм з елементами готики, бароко і ренесансу споруджений орієнтовно у XV столітті на місці більш старого храму. В 1497 році він вже згадується у щоденнику Накера як такий, що мав найбільші в Галичині дзвони. «Офіційно» датою побудови костелу вважається 1666 рік. До центральної частини костьолу з обох боків примикають квадратні в плані невисокі каплиці. Храм перекритий системою хрестових нервюрних склепінь, стіни укріплені контрфорсами.

Найстарішим із збережених до сьогодні мурованих храмів Рогатина є церква Різдва Богородиці, що знаходиться на протилежному від костелу боці центральної площині. Не зважаючи на те, що храм виглядає занадто сучасним, перед нами – оборонна церква XII століття. Багаторазові перебудови надали споруді ознак різних архітектурних стилів: від давньоруської архітектури залишилися апсидна частина і арки на фасадах, від готичної – нервюрні склепіння, від типово української – тридільний план церкви. З заходу до основного об'єму храму примикає масивна квадратна оборонна башта-дзвіниця, а стіни церкви укріплені контрфорсами.

Чесники – село, яке назване на честь того, що начебто тут жили дуже чесні люди. У Чесниках зараз небагато хат – всього 250. П'ята частина яких пустує. А село є одним із найдавніших у Рогатинському районі. Воно відоме ще з XIII століття. Тут є храм Василя Нагірного, збудований у 1906-1914 роках. Важка у нього історія. Як писав архітектор у своїх замітках, що не все у Чесниках йде по плану, адже кошти, необхідні для будівництва, просто викрали і люди ще раз збирають їх на добудову. До речі, цей храм має доволі оригінальну архітектуру – він кам'яний, одноверхий. Однак, форма центрального купола має певні неготичні риси, що не характерно для проектів Нагірного. З іншого боку, саме така форма купола на фоні географічного положення церкви підсилює візуальне сприйняття та велич храму. Все-таки, Василь Нагірний був дуже талановитим.

Але не лише ця церква є забutoю перлиною Чесників. Ще необхідно подивитися найяскравіший зразок маленького архаїчного оборонного храму –

Вознесенської, за іншими даними – Миколаївської церкви. По-перше, храму подібного типу не знайти більше ні в Україні, ні в цілому світі. А, по-друге, церква дійсно має поважний вік – походить вона з XIV століття. Не так багато західноукраїнських храмів можуть похвалитися таким віком. А храм дійсно – лицар, бо мав оборонне значення. Товсті кам’яні стіни, вікна-бійниці та вал навколо церкви не раз рятували мешканців Чесніків від ворогів.

Коломия - місто в Україні, адміністративний центр Коломийського району Івано-Франківської області. Історики й досі не мають одностайної відповіді на питання, коли і як виникла Коломия, хто був її засновником, звідки походить назва міста. Існує версія, що Коломия була закладена на честь галицького короля й угорського королевича Коломана (Кальмана) (1209-1241) у 1214 році, вперше висловлена в XIX столітті. Також існує теорія, що назву місто отримало від назви річки Прут. Колись Прут мав назву «Мий», відповідно місто назвали «Коло Мия», тобто коло Pruitta.

Розпочати мандрівку цікавими місцями Коломиї можна з популярного музею «Писанка», який є одним з найбільших у всій Україні. Таким популярним і відомим це місце робить величезна скульптура писанки, висотою в понад тринадцять метрів та ще десять метрів в діаметрі. Вважається, що писанка в цьому музеї є найбільшою в цілому світі. Цей музей налічує понад шість тисяч експонатів української писанки, при чому тут можна побачити і крашанки та дряпанки. Свого часу для створення музею ці писанки збиралі по різних куточках України, а також левова частка писанок потрапили сюди з-за кордону - їх зібрали там патріотичні мешканці діаспори.

Продовжуючи мандри Коломиєю треба згадати знову про українські традиції. Це - славнозвісний Коломийський ринок вишиванок - один з найунікальніших українських ринків, відомих не тільки на теренах України, а й за кордоном. Чи чули коли-небудь, що на ринок можна ходити вночі? Таке вже багато років практикують саме в Коломиї, адже тутешній ринок вишиванок розпочинає свою роботу саме вночі, близько другої години. Сюди приходять місцеві майстрині-вишивальниці, які продають на ринку свої роботи. На ринку можна побачити не тільки традиційні українські вишиванки, а й вишиті спідниці, традиційні запаски, чоловічі шаровари, віночки та рушнички. Найпопулярнішою залишається вишиванка - за нею до Коломиї приїжджають з різних куточків України.

Коломия багата також сакральні архітектурні пам'ятки. Туристам в Коломиї потрібно неодмінно побачити найстаріший місцевий храм - Благовіщенську (Спаську) церкву, зведену ще в другій половині шістнадцятого століття. Давній храм було зведено без єдиного цвяха, а багаторічна історія церкви не може не заворожувати. Стійка будівля зуміла вистояти навіть під час татарської навали, яка нещадно зруйнувала решту монастирського комплексу, до якого тоді входив храм.

Церква оповита не тільки цікавою історією, а й місцевими легендами, які розповідають про те, що свого часу сам гетьман Богдан Хмельницький сюди приїджав, шукаючи поради у Бога.

Особливу атмосферу кожен коломийський турист може відчути і під час перебування на міських площах. Коломийські площи мають тривалу багаторічну історію, яку цікаво буде дізнатися кожному. Так, наприклад, площа Відродження

у Коломиї раніше носила назву площа Ринок. Давня площа зберігає старі будинки, зведені тут ще в сімдесятих роках дев'ятнадцятого століття. Це, здебільшого, двоповерхові кам'яниці. Свого часу на площі, як зараз, вирувало життя, - тут розміщувалися аптеки, банки, крамниці зі спеціями та найкращими в місті тканинами.

Пістинь - карпатське село в Косівському районі Івано-Франківської області, на Гуцульщині. Розміщене на березі річки Пістиньки, правої притоки Пруту. Вперше село згадується в 1375 році як власність польського шляхтича Василька Тептуковича. Легенда приписує заснування села монахам, які обрали безлюдне місце для тривалого посту, звідки і назва.

В XVI сторіччі, при князях Бучацьких, був побудований замок і засновано солеварний промисел. Збереглися вали більш пізнього замку, зведеного в XVII столітті Потоцькими. В 1756 році Пістинь отримала Магдебурзьке право, було побудовано кілька храмів і школа. Історична забудова повністю знищена під час двох Світових воєн, Пістинь втратила статус міста.

В 2003 році на території Національного парку "Гуцульщина" створено туристичний комплекс «Маєток Святого Миколая», який зараз приймає гостей цілий рік. Цей маєток «офіційна резиденція» покровителя дітей, одного з найулюблених і найшанованіших в Україні святих, свято якого відзначають 19 грудня, напередодні Нового року. В будинку Святого Миколая, виконаному у традиційному карпатському стилі, діти та дорослі можуть відвідати виставку новорічних та різдвяних іграшок, попрацювати на майстер-класі та, звичайно, зустрітися із самим Святым Миколаєм.

В селі дві схожі церкви, зведені у гуцульському стилі. Успенська церква - найстаріша дерев'яна на Прикарпатті. Неспростовним доказом давнішого існування церкви на цьому місці є кам'яний хрест козацької (тамплієрської) форми, який датується 1744 роком. Це ймовірно поховання священика, або когось із благодійників храму. Успенську церкву звели на пагорбі над рікою Пістинькою. Цікаво, що річка відокремлює церкву від основної частини села, тому, щоб дібратись до неї, потрібно пройти над річкою по підвісному, вузенькому містку. А поряд із церквою цвінттар, домовину цим містком пронести проблематично, тому, для таких сумних потреб, зробили спеціальну кліті на роликах, яка ковзає по натягнутому над рікою тросу. Поряд із церквою стоїть чотириаркова дзвіниця стінного типу. На цвінттарі є старовинні надмогильні хрести.

Річка Пістинька, на відміну від холодних закарпатських річок, улітку дуже тепла, тому користується неабиякою популярністю серед туристів купально-загоряльного напрямку.

Шешори - велике гуцульське село, яке розташоване на висоті біля 600 м над рівнем моря. Розтяглося на 9 км уздовж гірської річки Пістиньки, яка відома своїми водоспадами. Шешорський Гук - один з найкрасивіших у Карпатах водоспадів з висотою падіння води 5 м та площею 0,5 га. Поруч з водоспадом є мінеральне джерело.

Шешори оточують гори: хребет Брусний (960 м), Кормитура (916 м), Росохата (791 м), Пасічний (695 м), Радул (690 м), Млаки (687 м), Кінь. Кожна гора має свою назву і свою історію. Гора Брусний стала межею між Шешорами і Брустурами. На північний захід від села є заповідне урочище Лебедин площею

приблизно 40 га, яке являє собою невисоку гору з уголовиною в центрі (наслідок діяльності льодовика). У центрі уголовини, на висоті 650 м над рівнем моря знаходиться озеро розміром біля 200x100 м. Шешорські гори покриті буковими і смерековими лісами.

Завдяки статусу курортного села тисячі людей відвідують його, лікуються та милуються гірською красою, чистотою повітря та води.

Починаючи з 2003 р., у Шешорах в липні проводився міжнародний фестиваль етнічної музики та лендарту. Його учасники - з України, Австрії, Болгарії, Молдови, Польщі, Росії, Словаччини, Франції, Чехії та інших країн світу. Місцем проведення свята став сільський стадіон біля річки Пістенъки.

В Шешорах діє бугельний витяг завдовжки 800 м. Також варто відвідати Урочище Лебедин з однайменним озером, площа заповідної території 45 га; тут росте багато лікарських рослин.

Також тут є з найстаріших гуцульських храмів - Горішня церква, церква св. Параскеви (1874), Замчище, де в XVII-XVIII ст. існувала укріплена фортеця, Пам'ятник Т. Шевченку, символічна могила січових стрільців [7].

2.2 Програма іноваційного туру

День 1

Віїзд від Південного залізничного вокзалу Києва на туристичному автобусі. Переїзд до Івано-Франківську.

Обід по маршруту.

Прибуття в Івано-Франківськ і поселення у готель.

День 2

Сніданок у готелі.

Оглядова екскурсія по місту. Затишний Івано-Франківськ гарнішає з кожним днем. Старовинні будиночки та цікавий стріт-арт, гарні церкви та химерні ковані скульптури. Старовинний Станіслав (Івано-Франківськ), якому вже понад 350 років, поєднується австрійський шарм, польська стриманість та український колорит Прикарпаття. Туристи побачать оригінальну ратушу, старі кам'яниці та храми, частину фортеці, з якої починалося місто. Можливість пройтись пішохідною вулицею та зустріти безліч цікавих кованих скульптур та сучасних інсталяцій.

Обідня перерва. Вільний час.

Повернення у готель самостіно.

День 3

Сніданок у готелі.

Переїзд у Вигоду. Туристи відвідають резиденцію Леопольда Поппера фон Подграгі, в якій зараз знаходиться музей Вигодської вузькоколійки. З кожним експонатом потрібно буде взаємодіяти: можна покерувати потягом, роздивитися сліди звірів або залізти у лисячу нору. В музеї можна дізнатись про природу Карпат, історію вузькоколійки, традиції бойків. Далі - приемна поїздка в гори на Карпатському трамвайчику. Потяг неспішно повезе гірськими берегами річки Мізунка та зробить декілька зупинок для фотографування та відпочинку.

Обідня перерва.

Переїзд у Стارий Угринів. В цьому селі народився та провів своє дитинство Степан Бандера. Зараз тут знаходиться меморіальний музей, який з кожним роком притягує все більше і більше туристів. Музейна експозиція розповідає про родину Степана Бандери, про середовище та події, які змінили його життя. Про хобі, звички, кохання та дружбу героя українського національного руху. Туристи дізнаються про життя Степана Бандери в еміграції, побачуть посвідчення, на ім'я Степан Попіл, і його особисті речі. Відкриють потаємні двері до криївки, де переховувались повстанці та вип'ють води з криниці, щоб набратися бандерівського духу.

Повернення в Івано-Франківськ.

День 4

Сніданок у готелі

Туристи запрошуються на екскурсію у мальовничу високогірну Верховину. Хотіли коли-небудь зіграти на трембіті? Зможете повчиться цьому «У трембітаря». Тут можна не тільки заграти на різних гуцульських інструментах, але й познайомитись із побутом, традиціями та повір'ями! Зробити зупинку в музеї фільму «Тіні забутих предків», що присвячений творінню Параджанова, та побачити колоритний гуцульський одяг акторів. Також туристи завітають до ще однієї хати, яку використовували під час зйомок кінофільму. Зараз це етнографічний музей - Хата-Гражда, наче портал у інший світ.

І, нарешті, зазирнуть до «Дідової аптеки». Затишний музей з ароматом трав зберігає знання про корисні рослини. Можливо продегустувати карпатські чаї та настоянки на місцевих травах та ягодах, що налились силою Карпат.

На обід туристи потрапляють до форельного господарства. Тут можна взяти в руки вудку та зловити у ставку свій обід. А поки вона готується - прогулятись та подихати свіжим повітрям, помилуватись природою.

Повернення в Івано-Франківськ.

День 5

Сніданок у готелі

Для активних мандрівників пропонується екскурсія в Яремче + Буковель В Яремче є можливість послухати голос водоспаду «Пробій», купити подаруночки домашнім та смачненькі собі. Відвідати православний, чоловічий монастир під назвою Манявський скит. А також познайомитись з парком-музеєм «Карпати в мініатюрі».

Обідня перерва.

Далі туристам пропонується гайнути на курорт «Буковель». Зробити фотостоп біля «Перевернутого будинку». Погуляти околицями, піднятись пішки або на підйомнику на один із схилів та випити на верхівці гарячої кави, запашного чаю або глінтвейну.

Повернення в Івано-Франківськ.

День 6

Сніданок у готелі.

Сьогодні туристів чекає ще колоритні місця, села Рогатин та Чесники.

Рогатин - батьківщина легендарної Роксолани. На центральній площі збереглися старі кам'яниці кінця XIX – початку XX століття. Проте, найціннішою і найцікавішою спорудою Рогатина є церква Святого Духа –

справжній шедевр дерев'яного зодчества, один дерев'яних храмів України. Навколо церкви – старий цвинтар, надгробки якого вражають не менше за храм.

Переїзд в Чесники та одразу на обідню прерву пропонується домашній хліб, борщ з марелями, опільське морозиво та різні незвичні напої.

В Чесниках під акомпанемент веселих музикантів пропонується продегустувати унікальні Опільські олії. Їх створюють з очищеної сировини, без жодного ароматизатора, тому їх смак може дуже приємно здивувати, як і історія маленького підприємства. Також у Чесниках є можливість спробувати місцевий сир, відвідати маленьку крафтову сироварню, де готують сир за швейцарською технологією.

А також, відвідати Вознесенську церкву оборонного типу, якій вже пів тисячоліття! Найпривабливіше в споруді – масивні контрфорси, які надають церкві вигляд храму-лицарю. Подібного контрасту крихітного об'єму церкви та гігантських у порівнянні з ним контрфорсів більше не побачити ніде. Біля стін храму скульптура XIX століття – похилена в скорботі жінка.

Повернення в Івано-Франківськ.

День 7

Сніданок у готелі. Виселення з готелю.

Віїзд у Коломию. Екскурсія в музеї Гуцульщини і Покуття, де зібрані майстерні виробів у неперевершеному гуцульському стилі. Тут Можливо побачити різьблені меблі, яскраво прикрашене святкове вбрання, іграшки-oberеги, дерев'яні та скляні ікони, писанки та багато іншого. На невеличкій оглядовій прогулянці можливо відчути атмосферу цього своєрідного міста та помилуватися деталями міської забудови XIX-XX ст. Мандруючи Коломиєю, не можна оминути увагою сакральні архітектурні пам'ятки. Так, одним з найгарніших тутешніх храмів є костел Діви Марії або ж церква Святого Йосафата, як цей храм називають в наші дні.

Переїзд у Пістинь. Туристи завітають у гості до Святого Миколая у його резиденцію. На території Національного парку «Гуцульщина» створено туристичний комплекс «Маєток Святого Миколая», який зараз приймає гостей цілий рік.

Обідня перерва.

Переїзд у Шешори. На вас чекає екскурсія до водоспадів Великий та Малий Гук. Чому водоспади назвали «гук», зрозуміло - через їх голос. А щоб зрозуміти, чого ці водоспади називають сріблястими, ви повинні подивитись на них саме взимку.

Переїзд до Києва, прибуття близько 23.00. Кінець подорожі.

Висновки

Вивчення туристичних послуг на Івано-Франківщині, їхніх сучасних трендів та можливостей розвитку, дозволило розглянути регіон як важливий гравець у сучасній туристичній індустрії. Засвідчено, що цей регіон не лише пропонує унікальний культурний та природний досвід для відвідувачів, а й має потенціал для подальшого економічного розвитку через туризм.

Сучасні тренди вказують на важливість екологічно стійкого туризму, і Івано-Франківщина, з її природним багатством, може стати лідером у цьому напрямі. Заохочуючи інновації та підтримуючи підприємництво в туристичному секторі, регіон може активно використовувати свій потенціал для привертання та утримання туристів.

Важливим елементом розвитку є також збереження та просування культурної спадщини Івано-Франківщини. Спільна робота громадян, підприємців та влади може забезпечити високий ступінь залученості гостей із різних країн, сприяючи тим самим взаєморозумінню та культурному обміну.

В цілому, вивчення туристичних аспектів Івано-Франківщини вказує на потенціал для сталого розвитку та покращення якості життя місцевого населення. Розвиток туризму не лише сприяє розвитку економіки, а й створює сприятливе середовище для збереження та вдосконалення природних та культурних ресурсів регіону.

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>. (Дата звернення 01.11.2023)
2. Вікісховище, зібрання вільних для використання медіафайлів [Електронний ресурс]. URL: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ivano-Frankivsk_in_Ukraine.svg. (Дата звернення 01.11.2023)
3. Вікіпедія, вільна енциклопедія [Електронний ресурс]. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%86%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BE-%D0%A4%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%86%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BE-%D0%A4%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%8C). (Дата звернення 01.11.2023)
4. Гірськолижний курорт «Буковель» [Електронний ресурс]. URL: <https://bukovel.com>. (Дата звернення 01.11.2023)
5. Цифрова туристична компанія Booking.com [Електронний ресурс]. URL: <https://www.booking.com>. (Дата звернення 01.11.2023)
6. Сайт пошуку кращих ресторанів і кафе в Україні [Електронний ресурс]. URL: <https://tomato.ua>. (Дата звернення 01.11.2023)
7. Туристичний оператор «Відвідай» [Електронний ресурс]. URL: <https://vidviday.ua>. (Дата звернення 01.11.2023)